

La Sagrada Família elegida com la primera meravella de Catalunya

Catalunya | 06-06-2007 | 00:31

El Temple Expiatori de la Sagrada Família de Barcelona ha estat elegit per votació popular com la primera meravella de Catalunya, en la iniciativa promoguda per l'organització Capital de la Cultura Catalana i Catalunya Ràdio per trobar les 7 meravelles catalanes, amb la voluntat de divulgar el patrimoni cultural material català d'una manera didàctica, pedagògica, lúdica i, alhora, motivar el coneixement i la visita als llocs seleccionats.

El procés per a elegir les 7 meravelles es va iniciar el mes de març amb la selecció de les 100 propostes que optaven a convertir-se en meravella de Catalunya. Durant els mesos d'abril i maig s'han votat setmanalment, agrupades per àrees geogràfiques, les propostes que aspiraven a convertir-se en meravella i, finalment, una vegada elegides les 7 meravelles de Catalunya s'ha votat l'ordre amb el qual es presentaran des d'ara nacionalment i internacionalment.

Després de 35.514 vots d'arreu del territori (30.267 en l'elecció de les 7 meravelles i 5.247 en l'elecció de la meravella de les meravelles) les 7 meravelles de Catalunya són:

- 1 ? Temple Expiatori de la Sagrada Família de Barcelona (41% dels vots emesos en la fase final)
- 2 ? Conjunt monumental del Turó de la Seu Vella de Lleida (14%)
- 3 ? Conjunt arqueològic de Tàrraco (11%)
- 4 ? Centre històric de Vic (10%)
- 5 ? Catedral de Girona (9%)
- 6 ? Monestir de Sant Miquel de Cuixà (8%)
- 7 ? Celler Cooperatiu de Gandesa (7%)

L'elecció de les 7 meravelles de Catalunya s'ha fet per set àrees geogràfiques diferents, ?per tal que el patrimoni de tot Catalunya tingués l'oportunitat de ser elegit?, explica Xavier Tudela, president de l'organització Capital de la Cultura Catalana. Les 41 comarques de Catalunya i les 5 comarques històriques de Catalunya Nord tenien cadascuna, com a mínim, una proposta per optar a l'elecció.

Segons Xavier Tudela ?qualsevol de les cent propostes que optaven a convertir-se en meravella de Catalunya podia haver estat elegida, la qual cosa demostra que el nostre país té un patrimoni

cultural molt ric que cal cuidar, promocionar i projectar?.

En els propers dies s'establiran les dates en les quals es lliurarà el diploma corresponent a cadascuna de les 7 meravelles de Catalunya, en les localitats en les quals estan ubicades.

Posteriorment s'iniciaran campanyes de promoció nacional i internacional d'aquest nou instrument de projecció de la cultura catalana que són des d'ara les 7 meravelles de Catalunya.

L'elecció de les 7 meravelles de Catalunya és una iniciativa impulsada i desenvolupada per l'organització Capital de la Cultura Catalana i Catalunya Ràdio, en el marc de les activitats extraordinàries al que es realitza a les ciutats designades com a capital cultural (Banyoles 2004, Esparreguera 2005, Amposta 2006, Lleida 2007 i Perpinyà 2008).

Les 7 meravelles de Catalunya

El Temple Expiatori de la Sagrada Família de Barcelona, màxim exponent de l'arquitectura modernista catalana, es va començar a construir el 18 de març de 1882. Uns anys abans, el 1870, Josep Maria Bocabella i Verdager va fundar l'Associació Espiritual de Devots de Sant Josep, amb la finalitat de promoure la construcció d'un temple expiatori dedicat a la Sagrada Família. Amb els donatius dels devots, l'any 1881, l'associació compra un gran terreny entre els carrers Marina, Provença, Sardenya i Mallorca per construir-hi el temple.

Tot i que inicialment s'encarrega la construcció a Francesc del Villar, als pocs mesos dimiteix i el 1883 s'encarrega la construcció de la Sagrada Família a Antoni Gaudí i Cornet, que aleshores tenia 31 anys.

Gaudí planteja un nou conjunt de planta basilical, de cinc naus amb un creuer de tres i un cimbori de 170 metres d'alçada. Tot amb predomini vertical.

Durant els restants 43 anys de la seva vida Gaudí va treballar intensament en l'obra, els darrers 15 de manera exclusiva.

Degut als escassos mitjans, el creixement de les torres de la Sagrada Família fou molt lent. De fet, Gaudí només va veure acabada la torre de Sant Bernabé, una de les quatre de la Façana del Naixement.

Actualment, la Sagrada Família té vuit torres construïdes, que són les que corresponen a les façanes del Naixement (declarada Patrimoni de la Humanitat per la Unesco l'any 2005) i la de la Passió, amb escultures de Josep Maria Subirachs.

El projecte tindrà en total 18 torres. Les 12 més baixes, entre les que hi ha les vuit construïdes, corresponen a les tres façanes (Naixement, Passió i Glòria) i estan dedicades als apòstols. Quatre més, ubicades a una alçada superior, correspondran als evangelistes. Sobre l'absis, una columna de diàmetre més gran dedicada a la Mare de Déu i, finalment, la més alta que remata tot el temple estarà dedicada a Jesucrist.

En els darrers temps la construcció de la Sagrada Família ha avançat força i s'espera acabar-la en el termini aproximat de vint anys.

El conjunt monumental del Turó de la Seu Vella de Lleida està constituït per tres edificacions independents una de l'altra però a la vegada totalment integrades. Són la Catedral, que és l'edifici més gran; el castell del Rei o Suda i el Castell Principal o Ciutadella.

A la Catedral de la Seu Vella hi ha el temple, que és una construcció romànica de tres naus i un llarg creuer; el claustre, de dimensions considerables amb disset arcades i situat a ponent de l'església; el campanar octogonal, de seixanta metres d'alçada i 238 esglaons fins al punt més alt, des d'on es pot veure una extraordinària vista de la ciutat de Lleida, i la Canonja, construcció per a la vida quotidiana dels canonges.

El castell del Rei o Suda era la residència oficial dels comtes-reis de la corona aragonesa. El castell era un exemple típic de les residències fortificades del segle XIII.

El Castell Principal, fortalesa iniciada en el segle XVII i completada durant el XVIII, conservava interiorment dos grans edificis medievals: el castell del Rei i la Catedral. Quatre baluards situats en cadascun dels punts cardinals articulen la fortificació. El baluard del Rei és el més alt, gran i millor conservat del conjunt.

El conjunt arqueològic de Tàrraco, declarat Patrimoni de la Humanitat per la Unesco l'any 2000, està constituït per catorze monuments romans de Tarragona i la comarca del Tarragonès i el conjunt arqueològic del cas antic de la ciutat de Tarragona. Són els següents:

- Fòrum Provincial
- Fòrum de la Colònia
- Les muralles romanes
- El circ
- L'amfiteatre
- L'aqüeducte de les Ferreres
- La pedrera romana del Mèdol
- El recinte de culte del Fòrum Provincial
- La torre dels Escipions
- El teatre
- La necròpolis paleocristiana
- L'arc de Berà (a Roda de Barà)
- La vil·la romana dels Munts (a Altafulla)
- El mausoleu de Centcelles (a Constantí)
- El conjunt arqueològic del cas antic

El centre històric de Vic, de gran riquesa arquitectònica i cultural, té un conjunt medieval de cabdal importància i molts edificis d'arquitectura modernista. En aquesta àrea hi podem trobar, entre molts altres, la plaça Mercadal, que acull el mercat des de temps immemorials; la Casa de la Ciutat, que té com a base l'edifici gòtic construït l'any 1388; la Catedral, en la qual s'hi barregen estils que van del romànic al neoclàssic i que té unes pintures murals de Josep M. Sert que enriqueixen l'interès monumental del conjunt; el Palau Episcopal, l'origen del qual és del segle XII; moltes esglésies o convents com ara la de Sant Just (gòtica), Sant Domènec (barroc), Sant Antoni M. Claret, Dolors (barroc), Pietat (barroc), Santa Teresa (barroc), Sant Felip (barroc),

Mercè (noucentista), Sagamentàries (eclectic historicista); el Museu Episcopal, que disposa d'una de les col·leccions de pintura i escultura medievals més importants d'Europa; el Temple Romà, construït a principis del segle II, i Castell dels Montcada; l'Hospital de la Santa Creu, fundat el 1348; el Pont de Queralt, un dels antics portals de la Muralla; l'Albergueria, d'època romànica; les cases o palaus Bayés, Bojons, Clariana, Colomer, Cortada, Galadies, Masferrer, Ricart, Parella, Sala i Sant Miquel dels Sans; les muralles de Pere III, etc.

La Catedral de Girona té la nau gòtica més ampla del món (22,98 metres) que és, alhora, la nau més ampla de qualsevol estil llevat de la de Sant Pere de Roma (25 metres). A l'exterior de la Catedral s'hi conserva el pòrtic gòtic de Sant Miquel al nord i el pòrtic dels Apòstols. El claustre romànic és del segle XII. Al Museu de la Catedral hi podem trobar el "Tapís de la Creació", la peça més important de totes les de l'art tèxtil romànic que es conserven al món.

El Monestir de Sant Miquel de Cuixà, situat al peu del Canigó, a la Catalunya Nord, es va fundar el 879. El segle XI, Oliba, fill del comte de Conflent-Cerdanya, que l'any 1008 va ser abat de Ripoll i de Cuixà, bisbe de Vic i fundador de Montserrat, va promoure el 1026 la Treva de Déu contra les violències feudals, el que va reforçar el prestigi de l'abadia que esdevingué un lloc de pelegrinatge important.

Sota l'abat Gregori, cap el 1130, van construir el gran claustre de marbre rosa del Conflent, que és la primera manifestació dels tallers rossellonesos d'escultura romànica.

A la Revolució Francesa, l'Assemblea Nacional va decretar la nacionalització dels béns del clergat. El 1790, els darrers monjos van ser expulsats i l'abadia es va vendre com a bé nacional. Fou saquejat i els capitells del claustre desmuntats. Una part està actualment al museu de Nova York "The Cloisters".

El 1919, Cuixà va renéixer de les cendres. És comprat i posat a la disposició dels monjos cistercencs de Fontfreda que s'hi van quedar fins l'any 1965. Des deleshores, hi resideix una comunitat de monjos benedictins vinguda de Montserrat, que hi continua la vida monàstica iniciada fa onze segles.

Sant Miquel de Cuixà és actualment el monument més interessant de l'arquitectura preromànica o del romànic inicial. Els elements més destacats són el claustre reconstruït, l'església de tres naus, la cripta i el campanar.

El Celler Cooperatiu de Gandesa és obra de l'arquitecte Cèsar Martinell (Valls 1888 - Barcelona 1973), deixeble de Puig i Cadafalc i d'Antoni Gaudí. El febrer de 1919, Josep M. Serres, fundador i primer president del Celler Cooperatiu de Gandesa, va fer l'encàrrec de l'obra a aquest arquitecte modernista. Un any més tard l'edifici, elegit avui com una de les 7 meravelles de Catalunya, és una realitat. El celler conjuga l'arquitectura amb les necessitats dels pagesos per a l'elaboració del vi i l'oli.

Sobre arcs parabòlics equilibrats de maó Martinell va construir la coberta de voltes catalanes de rajola plana, voltes de les anomenades de closca d'ou per facilitar dilatacions i contraccions d'origen tèrmic, distribuïdes a diferents alçades per deixar obertures de llum entre elles. La decoració exterior és sobria, amb les obertures emmarcades per maó vist. També a l'exterior

destaquen dos dipòsits d'aigua sostinguts sobre la coberta i les gàrgoles de terrissa envernissades en verd.

A partir d'ara ?les 7 meravelles de Catalunya seran un nou símbol de la riquesa patrimonial del país i el projectarem nacionalment i internacionalment, com a mostra de la potència cultural de la nostra nació mil·lenària?, conclou Xavier Tudela.

L'elecció de les set meravelles del patrimoni cultural de Catalunya ha pres com a referència la de les set meravelles del món antic, reconegudes universalment. Van ser la Gran Piràmide de Kheops a Gizeh, els jardins penjants de Babilònia, el Temple d'Àrtemis a Efes, l'Estàtua de Zeus a Olímpia, el Mausoleu de Mausol a Halicarnàs, el Colós de Rodes, i el Far d'Alexandria.

Les 100 propostes que han optat a convertir-se en alguna de les 7 meravelles de Catalunya

Alt Camp
Monestir de Santes Creus

Alt Empordà
Conjunt arqueològic d'Empúries
Monestir de Sant Pere de Rodes
Teatre-Museu Dalí de Figueres

Alt Penedès
Caves de Sant Sadurní de Noia
Museu de les Cultures del Vi de Catalunya de Vilafranca del Penedès

Alt Urgell
Catedral de La Seu d'Urgell

Alta Ribagorça
Esglésies romàniques de la vall de Boí

Anoia
Castell de Claramunt
Museu Molí Paperer de Capellades

Bages
Basílica de la Seu de Manresa
Castell de Cardona
Monestir de Sant Benet de Bages a Sant Fruitós de Bages
Santa Cova de Manresa

Baix Camp
Castell Monestir de Sant Miquel d'Escornalbou
Institut Pere Mata de Reus
Teatre Fortuny de Reus

Baix Ebre
Castell de la Suda de Tortosa
Catedral de Tortosa

Baix Empordà
Castell del Montgrí
Monestir de Sant Feliu de Guíxols
Poblat Ibèric d'Ullastret

Baix Llobregat
Colònia Sedó d'Esparreguera
Església de la Colònia Güell
Pont del Diable de Martorell

Baix Penedès
Casa Museu Pau Casals

Barcelonès
Casa Batlló
Casa Milà
Casa Vicens
Conjunt arqueològic de Badalona
Gran Teatre del Liceu
Hospital de Sant Pau
Palau de la Música Catalana
Palau Güell
Parc Güell
Poblat Ibèric Puig Castellar de Santa Coloma de Gramenet
Sagrada Família
Santa Maria del Mar

Berguedà
Església de Sant Jaume de Frontanyà
Església de Sant Martí de Puig-Reig
Colònies tèxtils del Berguedà i del Bages

Capcir
Crist de Sant Vicenç de la Llaguna

Cerdanya
Basílica de Santa Maria de Talló de Bellver de Cerdanya
Farmàcia Esteva de Llivia

Conca de Barberà
Monestir de Poblet
Recinte emmurallat de Montblanc

Conflent
Monestir de Sant Martí del Canigó

Monestir de Sant Miquel de Cuixà

Garraf

Cau Ferrat de Sitges

Museu del Ferrocarril de Vilanova i la Geltrú

Garrigues

Conjunt de La Vila Closa de Juneda

Poblat Ibèric Els Vilars d'Arbeca

Garrotxa

Conjunt monumental de Besalú

Conjunt monumental de Castellfollit de la Roca

Gironès

Barri del Call de Girona

Catedral de Girona

Maresme

Vil·la romana de Torre Llauder a Mataró

Castell de Palafolls

Montsià

Pintures rupestres d'Ulldecona

Pont Penjant d'Amposta

Noguera

Castell de Montsonís

Plaça Mercadal de Balaguer

Osona

Conjunt monumental de Vic

Església de Santa Maria i Castell de Lluçà (Lluçanès)

Monestir de Sant Pere de Casserres

Pallars Jussà

Església Santa Maria de Covet

Pallars Sobirà

Antiga Abadia de Santa Maria de Gerri de la Sal

Ecomuseu de les Vall d'Àneu

Església de Sant Joan d'Isil

Pla de l'Estany

Parc de les coves prehistòriques de Serinyà

Pla d'Urgell

Conjunt historicoartístic de Linyola

Priorat

Cartoixa d'Escaladei a La Morera de Montsant

Ribera d'Ebre
Castell de Miravet

Ripollès
Monestir de Sant Joan de les Abadesses
Monestir de Santa Maria de Ripoll
Pont Nou de Camprodon
Via Romana del Capsacosta

Rosselló
Castell de Salses
Claustre d'Elna
Palau dels Reis de Mallorca de Perpinyà

Segarra
Universitat de Cervera

Segrià
La Seu Vella de Lleida

Selva
Castell de Montsoriu a Arbúcies

Solsonès
Catedral de Solsona
Santuari del Miracle

Tarragonès
Catedral de Tarragona
Conjunt arqueològic de Tàrraco

Terra Alta
Celler cooperatiu de Gandesa
Celler cooperatiu del Pinell de Brai
Convent de la Mare de Déu dels Àngels d'Horta de Sant Joan

Urgell
Monestir de Vallbona de les Monges

Vall d'Aran
Església de Santa Maria d'Arties

Vallès Occidental
Conjunt Monumental de les Esglésies de Sant Pere de Terrassa
Reial Monestir de Sant Cugat del Vallès
Torre de l'Aigua de Sabadell

Vallès Oriental

Església de Sant Martí de Sant Celoni
La Porxada de Granollers
Termes Romanes de Caldes de Montbui

Vallespir
Claustre i Santa Tomba d'Arles
Museu d'Art Modern de Ceret

Fuente: Redacció

Autor: Redacció